

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

ПОГОДЖЕНО
на засіданні вченої ради
мистецького факультету
Протокол № 7 від «25» лютого 2020 року
Декан Т.Б. Стратан-Артишкова

Обговорено і затверджено
на засіданні кафедри
музичного мистецтва і хореографії
Протокол № 6 від «30» січня 2020 року
Завідувач кафедри В.Ф. Черкасов

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ЦДПУ ім. Володимира Винниченка
від «23» березня 2020 року № 43/ун
Голова приймальної комісії
Ректор О.А. Семенюк

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

з хореографії

для оцінювання творчих здібностей осіб, які вступають на I курс

денної/заочної форми навчання

на основі повної загальної середньої освіти

для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр»

зі спеціальності 024 Хореографія

Кропивницький – 2020

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Творчий конкурс з хореографічних дисциплін – форма вступного випробування для вступу на навчання зі спеціальності 024 Хореографія на основі повної загальної середньої освіти для здобуття освітнього ступеня бакалавра, яка передбачає перевірку та оцінювання творчих та фізичних здібностей вступника.

Програма творчого конкурсу здійснюється впродовж двох сесій, які складаються з двох етапів.

СЕСІЯ 1:

Перший етап проводиться в формі усного повідомлення з теоретичних питань предметів хореографічного циклу. Абітурієнти під час теоретичного повідомлення (усного опитування) надають відповіді на питання екзаменаційного білету за змістом наведеної нижче програми. Кількість запитань в білеті – три, шкала оцінювання 100-бальна. Мінімальна позитивна оцінка складає 50 балів.

Другий етап складається з виконання практичних завдань з основних елементів класичного танцю (екзерсис біля станка та екзерсис на середині зали), що оцінюється за 100-бальною шкалою. Мінімальна позитивна оцінка складає 50 балів.

СЕСІЯ 2:

Третій етап складається з виконання практичних завдань з народно-сценічного танцю (вправи біля станка та на середині зали), що оцінюється за 100-бальною шкалою. Мінімальна позитивна оцінка складає 60 балів.

Четвертий етап це перевірка вмінь абітурієнтів створити на основі заданого музичного матеріалу хореографічні образи та скласти хореографічний етюд. Шкала оцінювання 100-бальна. Мінімальна позитивна оцінка складає 50 балів.

У підсумку результат конкурсу творчих здібностей вступника оцінюються за 200 бальною шкалою окремо за кожну сесію. Оцінка творчих здібностей вступника обчислюється як середнє арифметичне отриманих балів за кожну сесію конкурсу. Мінімальна шкала – від 50 балів.

2.3МІСТ ПРОГРАМИ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

ПЕРШИЙ ЕТАП

2.1ПРОГРАМА УСНОГО ПОВІДОМЛЕННЯ З ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ПРЕДМЕТІВ ХОРЕОГРАФІЧНОГО ЦИКЛУ

Усне повідомлення – виявляє загальноосвітній рівень абітурієнта, знання загальних та спеціальних питань з хореографічного мистецтва, діяльності професійних і аматорських колективів України, обізнаність з народною творчістю, літературою, народознавством, перевірка загальної ерудиції.

1. Що таке «хореографія» і які види хореографічного мистецтва вам відомі?

2. Чим, на ваш погляд, відрізняється хореографічне мистецтво від інших видів мистецтв?

3. Як ви розумієте поняття «народна хореографія». Чим народна хореографія відрізняється від інших видів хореографічного мистецтва?

4. Наведіть приклади народно-сценічних танців. Спробуйте їх охарактеризувати.

5. Які ви знаєте українські народні танці?

6. Які ви знаєте жіночі та чоловічі рухи з народно-сценічного танцю.

7. Назвіть відомі професійні ансамблі народного танцю. Їх репертуар.

8. Що вам відомо про творчу діяльність видатних балетмейстерів у галузі народної хореографії.

9. Які ви знаєте аматорські хореографічні колективи, що існують на Кіровоградщині. Розкажіть про діяльність колективу де ви займаєтесь?

10. Якими професійними якостями на ваш погляд, повинен володіти артист ансамблю народного танцю.

11. Якими, на ваш погляд професійними якостями повинен володіти викладач народної хореографії?

12. що вам відомо про творчий процес у балетмейстерській діяльності.

13. Якими, на ваш погляд, професійними якостями повинен володіти балетмейстер?

14. Розкажіть про видатних діячів у галузі класичного танцю.

15. Які ви знаєте театри опери й балету в Україні та за її межами?

16. Що уявляє собою балетний спектакль?

17. Наведіть Приклади балетних вистав, їх балетмейстерів та композиторів.

18. Які ви знаєте бальні танці?

19. Назвіть колективи сучасного бального танцю, які вам відомі.

20. Як ви розумієте поняття «бальна хореографія». Чим бальна хореографія відрізняється від інших видів хореографічного мистецтва?

21. Який бальний танець вам ближчий та чому?

22. Як ви розумієте поняття «сучасна хореографія». Чим сучасна хореографія відрізняється від інших видів хореографічного мистецтва?
23. Які стилі та напрямки сучасного танцю вам відомі?
24. Назвіть відомі вам мюзикли.
25. Назвіть відомі вам художні фільми, в яких використовується сучасна танцювальна техніка.
26. Який стиль сучасного танцю вам ближчий і чому.
27. З чим пов'язувалось виконання хороводів?
28. Які традиційні обряди українців ви знаєте?
29. Хто є постановником балету «Жізель»?
30. Чи входив танець в програму олімпійських ігор древньої Греції ?
31. Чи відносяться сліди поховальних ритуалів, скупчення ведмежих черепів та лап до перших фактів культури у стародавньому світі
32. Чи були невіддільні від чаклунства. Мистецтво, музика і танець у первісному суспільстві
33. В якій країні зародилося театральне мистецтво?
34. Назвіть головні засоби виразності мистецтва хореографії
35. Кому приписують історіографи балету винахід пуантів
36. Хто є постановником балетів «спляча красуня», «лускунчик», «лебедине озеро»?
37. Хто є засновником першого національного ансамблю народного танцю в Україні?
38. Назвіть професійні ансамблі народного танцю та ансамблі пісні і танцю України.
39. Що Можна вважати найдавнішим свідоцтвом танцювального мистецтва в Україні?
40. Який народний танець вважається візитівкою України?
41. Чого прагнув П. Вірський, театралізуючи, розвиваючи, збагачуючи танцювальний фольклор, технічно ускладнюючи та вдосконалюючи його лексику?
42. Чи збагатила творча фантазія п. Вірського національне хореографічне мистецтво України?
43. Що є джерелами народження і формування народного танцю.
44. Чи є народно-сценічний танець одним із основних засобів виразності хореографічного мистецтва.
45. Назвіть основні позиції та положення рук, ніг, голови та корпусу в сольних, парних та масових танцях.
46. Чи є кращі зразки народної хореографії основою виховання балетмейстерів і майстрів танцю.
47. Врахування специфіки впливу музики та особливості її сприймання.

48. Який вплив, на вашу думку, має музика та особливості її сприймання на мистецтво хореографії?
49. Назвіть відомі вам види мистецтва.
50. Назвіть основні частини жіночого та чоловічого вбрання народного костюму українців.
51. Який особливий вид живопису розвивається разом із початком розвитку християнства в київській русі?
52. Кого Ви Знаєте із сучасних діячів культури і мистецтва зарубіжних країн?
53. Назвіть письменника, автора п'єси «Наталка-Полтавка» .
54. Назвіть одного із засновників професійного театру на Україні.
55. Хто вважається першим українським музичним класиком?
56. Хто був засновником українського поетичного кіно?
57. В якому місті знаходиться всесвітньо відомий оперний театр Ла Скала?
58. Назвіть вашого улюбленого художника та його твори.
59. Назвіть відомих вам видатних представників хореографічного мистецтва.
60. Назвіть відомі вам балети, що вважаються шедеврами світової класики.

2.2 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНОГО ПОВІДОМЛЕННЯ З ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ПРЕДМЕТІВ ХОРЕОГРАФІЧНОГО ЦИКЛУ

Для проміжного оцінювання використовується 200 – бальна шкала. За кожне питання – по 50 балів, у підсумку оцінка визначається як середньоарифметичне за кожне питання. Мінімальна позитивна оцінка складає 50 балів.

шкалою 200 - Оцінка за бальною	Характеристика відповіді
50	Теоретичний зміст питань розкритий повністю. Абітурієнт має системні, повні, міцні знання, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; уміє самостійно аналізувати та застосовувати основні положення теорії при вирішенні нестандартних екзаменаційних завдань, робити правильні висновки, приймати рішення; має сформовані міцні практичні навички; уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно добирати та користуватися джерелами інформації
50	Абітурієнт добре опанував матеріал, застосовує знання у стандартних ситуаціях, уміє: аналізувати й систематизувати інформацію, самостійно використовує традиційні докази із правильною аргументацією; абітурієнт уміє дати ґрунтовну відповідь на поставлене запитання, володіє понятійним апаратом, допускає незначні неточності чи не грубі фактичні помилки
50	Знання абітурієнта є достатніми, він застосовує: вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді на запитання є логічними, аргументованими, хоч і мають неточності, вільно усуває помилки й відповідає на зауваження; для вирішення нестандартних завдань уміє самостійно аналізувати та застосовувати основні поняття
50	Відповідь неповна, фрагментарна. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер. Вони застосовуються: переважно для виконання завдань репродуктивного характеру; у відповідях відсутні посилання на фрагментарні дослідження з певної проблеми; відповідь має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість, у відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.

3.ДРУГИЙ ЕТАП УРОК КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Абітурієнти демонструють вміння володіти основними елементами класичного танцю (екзерсис біля станка та екзерсис на середині зали).

- **Екзерсис біля станка:**

- позиції ніг 1,2,3,4,5;
- demi та grand plie по 1,2,5 позиціям;
- battement tendu з 5 позиції;
- battement tendu jete з 5 позиції;
- rond de jambe par terre en de dehors et en dedans;
- battement fondu на 45 градусів;
- battement frappe;
- adajio;
- grand battement jete.

- **Екзерсис на середині залу.**

Виконуються такі ж самі вправи як біля станка та додаються рухи групи allegro:

- temps soule по 1,2,5 позиції;
- changement de pied;
- pas echarpee;
- pas assemble;
- sissonne fermee en face;
- pas balance;
- pas de bouree;

3.1 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ З УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Для оцінювання використовується 200 – бальна шкала.
Мінімальна позитивна оцінка складає 50 балів.

200 - Оцінка за шкалою бальною	Характеристика відповіді
50	Абітурієнт добре координує рухи, має гарну поставу та високий рівень розвитку хореографічних здібностей (високий рівень розгорнутості тазостегнового та гомілковостопного суглобів, високий підйом, великий танцювальний крок, гнучкість та високий, легкий стрибок); технічно та методично вірно виконує вправи класичного екзерсису.
50	Абітурієнт має достатній рівень розвитку хореографічних

	здібностей (середній або високий рівень виворітності, хорошу гнучкість та форму підйому, високий танцювальний крок, стрибок), хорошу поставу, відповідні пропорції тіла; володіє технікою та методикою виконання вправ класичного екзерсису, допускає незначні помилки
50	Абітурієнт має середній рівень розвитку анатомо-фізіологічних даних (низьку або середню розгорнутість тазостегнових та гомілкостопних суглобів, середню форму підйому, хорошу гнучкість та танцювальний крок, низький або середній стрибок), хорошу поставу; має уявлення про основи класичного танцю, однак під час виконання вправ екзерсису допускає суттєві методичні помилки.
50	Абітурієнт має низький рівень розвитку анатомо-фізіологічних даних (слабка розгорнутість тазостегнових та гомілкостопних суглобів, недосконала форма підйому, погана гнучкість та танцювальний крок, низький стрибок), слабкі м'язи, у поставі помітні незначно виражені функціональні відхилення; необізнаний з основ класичного танцю, не має уявлення про вправи класичного екзерсису, виконує їх автоматично зі значними методичними помилками, не співвідносить виконання рухів класичного екзерсису з музичною формою та характером музичного супроводу.

4. ТРЕТІЙ ЕТАП

УРОК НАРОДНО-СЦЕНІЧНОГО ТАНЦЮ

Під час третього етапу абітурієнти демонструють вміння та навички з народно-сценічного танцю (виконання вправ біля станка, танцювальних рухів та комбінацій на середині залу в українському, російському, білоруському характері тощо).

ВПРАВИ БІЛЯ СТАНКА:

- напівприсідання та повне присідання;
- вправи на розвиток рухливості ступні;
- вправи з ненапруженою ступнею;
- каблучні рухи;
- кругообертальні рухи ногами по підлозі і в повітрі;
- підготовка до вірвовочки;
- відкидання ніг з синкопованими ударами пів пальців;
- великі кидкові рухи.

ВПРАВИ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛУ:

Абітурієнти показують знання основних рухів з українського народного танцю («бігунець», «тинок», «вірвовочка», «голубець», присядки, оберти, основні положення рук та корпусу в парах).

4.1 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ З УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Для оцінювання використовується 200 – бальна шкала.
Мінімальна позитивна оцінка складає 50 балів.

200 - Оцінка за шкалою бальною	Характеристика відповіді
50	Абітурієнт добре координує рухи, має гарну поставу та високий рівень розвитку хореографічних здібностей технічно та методично вірно виконує вправи народно-сценічного танцю.
50	Абітурієнт має достатній рівень розвитку хореографічних здібностей, володіє технікою та методикою виконання вправ народно-сценічного танцю, допускає незначні помилки
50	Абітурієнт має середній рівень розвитку анатомо-фізіологічних даних, має уявлення про основи народно-сценічного танцю, однак під час виконання вправ допускає суттєві методичні помилки.
50	Абітурієнт має низький рівень розвитку анатомо-фізіологічних даних, необізнаний з основ народно-сценічного танцю, не має уявлення про вправи народно-сценічного танцю, виконує їх автоматично зі значними методичними помилками, не співвідносить виконання рухів народно-сценічного танцю з музичною формою та характером музичного супроводу.

5. ЧЕТВЕРТИЙ ЕТАП ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ

Метою четвертого етапу творчого конкурсу з основ композиції є перевірка вмінь абітурієнтів створити на основі заданого музичного матеріалу хореографічні образи та скласти хореографічний етюд.

5.1 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ З ОСНОВ КОМПОЗИЦІЇ

Для оцінювання використовується 200 – бальна шкала.
Мінімальна позитивна оцінка складає 50 балів.

шкалою 200 - Оцінка за бальною	Характеристика відповіді
50	Абітурієнт демонструє високий рівень хореографічної майстерності під час виконання етюду; чітко передає танцювальний образ, має артистичні здібності; етюдна форма має оригінальну основу та художньо-естетичну спрямованість; в драматургічній побудові етюду простежується органічна єдність з музичною драматургією, лексикою та малюнками; лексичний матеріал відповідає творчому задуму і музичному оформленню етюду; під час показу застосовується якісний музичний супровід та сценічний одяг.
50	Абітурієнт під час виконання етюду демонструє достатньо високий рівень хореографічної майстерності, але артистичність виконання слабка; у рухах відчувається невпевненість, скутість; виконавцем не достатньо розкрито тему та ідею номера, не чітко визначено характер танцювального образу; не витримані жанрові та лексичні ознаки; драматургічна побудова не повністю відповідає музичній драматургії; під час показу застосовується якісний музичний супровід та елементи сценічного одягу.

50	Абітурієнт під час виконання етюду демонструє середній рівень хореографічної майстерності; хореографічний етюд збіднено змістовно та лексично, абітурієнт демонструє не високий рівень техніки виконання та артистичних здібностей; тема та ідея номера розкриті поверхово; жанрові ознаки не виявлені; існують певні розбіжності між хореографічною та музичною драматургією; лексичний матеріал визначено не чітко, спостерігається суміш різних танцювальних напрямків, що не відповідає творчому задуму і музичному оформленню хореографічному етюду.
50	Абітурієнт під час виконання етюду демонструє низький рівень хореографічної майстерності; відсутність образної установки та акторської майстерності; тема та ідея номера не розкриті; жанрові ознаки не виявлені; існують певні розбіжності між хореографічною та музичною драматургією; добір лексичного матеріалу не відповідає творчому задуму і музичному оформленню хореографічному етюду.

6.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Базарова Н. Классический танец. – Л.: Искусство, 1975.
2. Базарова Н., Мей В. Азбука классического танца. – М.-Л.: Искусство, 1983.
3. Балет: Энциклопедия/ под ред. Ю.Н. Григоровича. - М.: Советская энциклопедия,
4. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. - К.: Музична Україна, 1990.
5. Ваганова А.Я. Основы классического танца. – Л.-М.: Искусство, 1980.
6. Василенко К.Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю. – 3-тє вид. – К.: Мистецтво, 1996. – 496 с.
7. Василенко К.Ю. Український танець: Підручник. – Київ: ІПК ПК, 1997. – 282 с.
8. Васильева Е. Танец. - М.: Искусство, 1968.
9. Васильева-Рождественская М.В. Историко-бытовой танец / М. Васильева-Рождественская. – М.: Искусство, 1987.
10. Верховинець В. Теорія українського народного танцю / Василь Верховинець. – К. : Музична Україна, 1990.

11. Воронина И.А. Историко-бытовой танец / И. Воронина. – М.: Искусство, 1980.
12. Голдрич О. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. – Львів: Край, 2003.
13. Гуменюк А.І. Українські народні танці. - К.: Наукова думка, 1996
14. Гуменюк А.І. Народне хореографічне мистецтво України. – К., 1963.
15. Гусев Г.П. Методика преподавания народного танца. Упражнения у станка. - М.: Владос, 2003
16. Добровольская Г.Н. Танец. Пантомима, Балет. – Л., 1975.
17. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю. Частина I. – К.: Мистецтво, 1975
18. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю. Частина II. – К.: Мистецтво, 1976
19. Захаров Р.В. Записки балетмейстера. – М.: Искусство, 1976.
20. Захаров Р.В. Искусство балетмейстера. – М., 1954.
21. Захаров Р.В. Слово о танце. – М., 1977.
22. Захаров Р.В. Сочинение танца. – М.: Искусство, 1983.
23. Костровицкая В. Сто уроков классического танца. – Л.: Искусство, 1981.
24. Красовская В.М. Русский балетный театр начала XX века. – Т. I. Хореографы.
25. Литвиненко В. А. Зразки народної хореографії : підручник. 2-е вид. / В. А. Литвиненко. – К. : Альтерпрес, 2008.
26. Никитин В. Ю. Модерн-джаз-танец / Вадим Никитин. – М. : ГИТИС, 2001.
27. Ніколаєва Т. О. Історія українського костюму / Т. О. Ніколаєва. – К.: Либідь, 1996.
28. Основи викладання українського народно-сценічного танцю/ С.Л.Зубатов, - Навч.посібник. – Київ:ІПК ПК, 1995. – 133 с.
29. Пасютинская В. М. Волшебный мир танца / В. М. Пасютинская. – М.: Просвещение, 1985.
30. Тараканова А.П. Система хореографічного виховання у школах і позашкільних закладах: Навчальний методичний посібник. – К.: ІЗМН, 1996. - 284с.
31. Тарасов Н.И. Классический танец. – М.: Искусство, 1981.
32. Ткаченко Т. Народные танцы. – М.: Искусство, 1977
33. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. – К., 2005.
34. Энтелис Л. 100 балетных либретто. – М. : Музыка, 1966.

35. Яромлович Л. Принципы музыкального оформления урока классического танца/ под ред. В.Н. Богдановича, А.Н. Березовского. – Л.: Музыка, 1968.